

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар

ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн 2021-2023 оны үйл ажиллагааны үр дүн

УВС АЙМАГ
2024 ОН

Аудитын тайлан, дүгнэлттэй
холбоотой асуудлаар асууж
тодруулах, зүйл байвал
70453317 дугаарын утсаар
харилцана уу.

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн 2021-2023 оны үйл ажиллагааны үр дүн гүйцэтгэлийн аудитын тайлангаас

АУДИТЫН ГОЛ ДҮГНЭЛТ:

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийг хууль журамд заасны дагуу бүрдүүлсэн ч зарцуулалтын үр дүн хангалтгүй, хяналтыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна.

БҮЛЭГ: А.

ХОРШОО ХӨГЖҮҮЛЭХ САНГИЙН ЭХ ҮҮСВЭРИЙГ ХУУЛЬ ЖУРАМД ЗААСНЫ
ДАГУУ БҮРДҮҮЛСЭН Ч, БИЧИГ БАРИМТЫН БҮРДЭЛ ДУТУУ ТӨСЛИЙГ СОНГОН
ШАЛГАРУУЛСАН БАЙНА.

Улсын төсвөөс 2011-2014 онд сумдын Хоршоо хөгжүүлэх санд 4,229.0 сая төгрөгийг олгосноор Хоршоо хөгжүүлэх сангийн анхны эх үүсвэр бүрдсэн байна. Хоршоо хөгжүүлэх сангийн эх үүсвэр 5,368.9 сая төгрөг болж анх хуваарилснаас 1,139.9 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

2021-2023 онд сангийн хөрөнгөөр төсөл хэрэгжүүлэх, зээлдэгчдийн бүрдүүлэх материал, төсөлд тавигдах шаардлагыг заалт тус бүрээр үнэлэн үзэхэд холбогдох баримт материалын бүрдэл дутуу төсөлд зээл олгосон байна.

Сумдын ИТХ 2016-2021 онд төсөл сонгон шалгаруулах болон хяналтын зөвлөлийг байгуулсан байна. Мөн төсөл сонгон шалгаруулах хороо болон хяналтын зөвлөлийг 2022, 2023 онд сумдын ИТХ-ын шийдвэрээр шинэчлэн байгуулсан байна.

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн төсөл сонгон шалгаруулах хороо нь журамд заасан шаардлага бүрэн хангаагүй төслийг сонгон шалгаруулсан байна. 2021-2023 онд сангийн хөрөнгөөр төсөл хэрэгжүүлэх, зээлдэгчдийн бүрдүүлэх материал, төсөлд тавигдах шаардлагыг заалт тус бүрээр үнэлэн үзэхэд холбогдох баримт материалын бүрдэл дутуу төсөлд зээл олгосон байна.

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн 2021-2023 оны үйл ажиллагааны үр дүн гүйцэтгэлийн аудитын тайлангаас

БҮЛЭГ: Б.

ХОРШОО ХӨГЖҮҮЛЭХ САНГИЙН ХӨРӨНГИЙН ЗАРЦУУЛАЛТЫН ҮР ДҮН
ХАНГАЛТГҮЙ, ЗОРИУЛАЛТЫН БУС ЗАРДАЛ ГАРГАСАН БАЙНА.

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн хөрөнгөөс 2021 онд 129 зээлдэгчид 930.4 сая, 2022 онд 98 зээлдэгчид 1,827.1 сая, 2023 онд 64 зээлдэгчид 1,038.5 сая, нийт 291 зээлдэгчид 3,796.0 сая төгрөгийн зээлийг олгосон байна.

Сангийн үйл ажиллагаанд хийсэн хяналт шалгалтаар илэрсэн зөрчил, дутагдлыг сумын Засаг дарга хариуцан арилгах бөгөөд хөнгөлөлттэй зээлийг зориулалтын бусаар зарцуулсан, зээлийн гэрээнд заасан заалтыг зөрчсөн 8 зээлдэгчийн зээлийн гэрээг цуцалж үлдэгдлийг сангийн дансанд төвлөрүүлэхийг холбогдох албан тушаалтанд зөвлөмж болголоо.

Хоршоо хөгжүүлэх сангаас зээл авсан хоршоо, иргэд ажлын байрыг нэмэгдүүлсэн ч нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтөөр баталгаажаагүй байна. албан тушаалтанд зөвлөмж болголоо.

Аудитад хамрагдаж буй онуудад олгосон зээлээс чанаргүй зээл байхгүй бөгөөд 2021 оны 2,353.3 сая төгрөгийн чанаргүй зээл нь 2011 оноос эхлэн он дамжин хуримтлагдсан үлдэгдэл байна.

Сумдын Засаг дарга нар хугацаа хэтэрсэн зээлийг эргэн төлүүлэхийн тулд зээлдэгчид мэдэгдэл хүргүүлэх, хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлэх, Монгол банкны зээлийн мэдээллийн санд мэдээллийг нийлүүлэх зэрэг арга хэмжээг авч ажилласнаар Хоршоо хөгжүүлэх сангийн хэвийн зээлийн хэмжээ жил бүр өсөн нэмэгдэж, чанаргүй зээлийн хэмжээ буурч байна.

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн 2021-2023 оны үйл ажиллагааны үр дүн гүйцэтгэлийн аудитын тайлангаас

БҮЛЭГ: В.

ХОРШОО ХӨГЖҮҮЛЭХ САНГИЙН ЗЭЭЛИЙН ЗАРЦУУЛАЛТАД ХЯНАЛТЫГ ҮР ДҮНТЭЙ ХЭРЭГЖҮҮЛЭЭГҮЙ, МЭДЭЭ ТАЙЛАНГ ЖУРАМД ЗААСАН ХУГАЦААНД ГАРГАЖ ХОЛБОГДОХ ГАЗРУУДАД ХҮРГҮҮЛСЭН БАЙНА.

Сангийн хөрөнгийн зарцуулалт, зээлийн ашиглалт, эргэн төлөлтөд 9 сумын хяналтын зөвлөл хяналт хангалтгүй хэрэгжүүлсэн байна. Иймд дээрх сумдын хяналтын зөвлөлд хяналт шалгалтыг журамд заасны дагуу хийж байхыг зөвлөмж болголоо

Аудитад хамрагдсан онуудад хийсэн хөндлөнгийн хяналт шалгалтын дүн дүгнэлтээс харахад сумдын гаргаж байгаа зөрчил нь арилахгүй, давтан гарч байгаа нь хяналт шалгалтаар өгсөн зөвлөмжийн биелэлтийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ хангалтгүй байгааг харуулж байна.

Сангийн орлого, зарлагын тайланг нэгтгэн холбогдох байгууллагад хүргүүлсэн ч зарим сумд үйл ажиллагааны тайлангаа Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар хэлэлцүүлээгүй байна.

Мэдээллийн ил тод байдлыг 8 сумаас бусад нь хангаж ажилласан, сумд зээлдэгчийн мэдээллийн санг бүрдүүлсэн байна.

Сумд 2021-2023 онуудад төсөл сонгон шалгаруулах тов, тавигдах шаардлага, төслийн чиглэлийг олон нийтийн цахим сүлжээ болон Засаг даргын Тамгын газрын нийтийн мэдээллийн самбарт байршуулсан байна.

АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийн эх үүсвэрийг хууль, журамд заасны дагуу бүрдүүлсэн байна.

Журамд заасан шалгуур, шаардлагыг бүрэн хангаагүй 174 төсөлд зээл олгосон, төсөл сонгон шалгаруулах хороогоор дэмжигдээгүй 2 зээлдэгчид 38.0 сая төгрөгийн зээл өгснөөс зайлшгүй шаардлагатай төслүүдэд зээл олгох боломжийг хязгаарласан байна.

Хоршоо хөгжүүлэх сангаас 121.3 сая төгрөгийг зориулалт бус зүйлд зарцуулсан, 6 зээлдэгч 117.0 сая төгрөгийн зээлээ зориулалтын дагуу зарцуулаагүй нь сангийн ач холбогдлыг бууруулах, эх үүсвэр дутагдах нөхцөлийг үүсгэж байна.

2023 оны жилийн эцсийн өссөн дүнгээр нийт зээлийн 12.9 хувь буюу 533.9 сая төгрөгийн зээл хугацаа хэтэрсэн, 31.7 хувь буюу 1,313.7 сая төгрөгийн чанаргүй зээл эзэлж байгаа нь зээлийн эргэн төлөлт буурах, сангийн эх үүсвэр дутагдах эрсдэлтэй байна.

Сангийн үйл ажиллагааны тайланг зарим сумд Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлаар хэлэлцүүлээгүй, 9 сум сангийн хөрөнгийн зарцуулалт, зээлийн ашиглалт, эргэн төлөлтөд хяналт хангалтгүй хэрэгжүүлсэн байна.

Зээлийн мэдээллийн санд зарим зээлдэгч нарын мэдээллийг бүрэн оруулаагүй, зээлийн мэдээллийн сангийн авлагын дүн санхүүгийн тайлангийн авлагын дүнгээс зөрүүтэй, 8 сум мэдээллээ байршуулаагүй зэргээс шалтгаалж мэдээллийн ил тод байдал алдагдах, иргэд үнэн зөв мэдээллээр хангагдах боломжийг алдагдуулсан байна.

АУДИТЫН ЗӨВЛӨМЖ

сумдын Засаг дарга нарт:

1. Журамд заасан шалгуур, шаардлагыг бүрэн хангасан төсөлд зээл олгож байх.
2. Сангийн хөрөнгийг журамд заасан зориулалтын дагуу зарцуулах, авсан зээлээ зориулалт бусаар зарцуулсан 6 зээлдэгч болон төсөл сонгон шалгаруулах хороогоор дэмжигдээгүй 2 төсөлд олгосон зээлийн гэрээг цуцалж зээлийн төлөгдөөгүй үлдэгдлийг сангийн дансанд төвлөрүүлэх.
3. Хугацаа хэтэрсэн болон чанаргүй зээлүүдийг хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлэх, Монгол банкны зээлийн мэдээллийн санд мэдээллийг нийлүүлэх зэрэг арга замаар барагдуулах.
4. Сангийн үйл ажиллагааны тайланг сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд хэлэлцүүлэх, хяналт шалгалтыг журамд заасны дагуу хийж байх.
5. Зээлийн мэдээллийн санг бүрэн хөтлөх, сангийн авлагыг үнэн зөв илэрхийлэх, цахим хуудсаараа дамжуулан мэдээллийн ил тод байдлыг хангаж ажиллах.